

„Biblioteka Główna AGH zaprasza...”

Justyna Stanek-Kapcia
Biblioteka Główna AGH

Czy w bibliotece akademickiej można się dobrze bawić? Nie tylko uczyć, pracować, szukać wypożyczalni lub „normowni”, kończyć projekty, wyszukiwać literaturę naukową lub przeczekiwać okienko między zajęciami przy niekorzystnej aurze, ale tak po prostu bawić się i rozwijać w inny sposób? Pogaduchy przy automatach z kawą i słodyczami są świetne, planszówki również, ale oczywiście jest też wiele innych opcji. Jakich? Można na przykład oglądać zdjęcia z egzotycznych podróży, poznawać zwyczaje ludzi z drugiego krańca globu, malować paznokcie, oglądać mini pokaz mody, sprawdzać typ swojej urody, testować perfumy, podziwiać umiejętności wyszkolonego psa, edukować się z zakresu sztuki... Ogromną różnorodność wrażeń oferowały zorganizowane w Bibliotece Głównej prelekcje, które obok wystaw tematycznych i kiermaszów charytatywnych na stałe wpisały się w naszą działalność pozausługową.

Jak to się zaczęło? W 2010 roku zorganizowaliśmy wystawę „Mustang – tybetańskie królestwo w Nepalu Północnym”, prezentującą fotografie dr. Marka Kalmusa, absolwenta AGH, podróżnika, badacza kultury tybetańskiej, fotografa. Z tej okazji 13 grudnia 2010 roku odbyło się spotkanie, na którym autor zdjęć opowiadał o kulturze tybetańskiej, filozofii buddyjskiej i swoich podróżach na tereny tybetańskiego kręgu kulturowego, zwłaszcza o wizycie w Mustangu, którą odbył kilka miesięcy wcześniej. Tym samym został on naszym pierwszym prelegentem, bowiem inicjatywa prelekcji spodobała się i dzięki temu narodził się cykl „Biblioteka Główna AGH zaprasza...”.

W ciągu 12 lat odbyło się 47 prelekcji. Nie sposób wymienić i opisać wszystkie z nich. Spotkań o tematyce podróżniczej było jeszcze wiele, między innymi „Wyprawa w Hindukusz Afgański” i „Po górskich dolinach Kirgistanu” prof. Wojciecha Kapturkiewicza (2011), „Od Kanionu Colca po Ama-

zonkę” Piotra Chmielińskiego (2012), „Wietnam – kraj kontrastów” Pawła Kućmierza (2016) czy też „Autostopem po Meksyku” Natalii Lidii Arczyńskiej (2019). Dzięki pięknym zdjęciom i relacjom prelegentów można było przenieść się na moment także do Oceanii, Afryki, Mongolii, Chile, Argentyny, Boliwii, Nepalu i Indii, na Nordkapp czy też przeżyć wyprawy na azjatyckie wysokie szczyty... Niektóre prelekcje łączyły w sobie aspekt podróżniczy i naukowy, przybliżając słuchaczom różne zagadnienia związane z badaniami. Jako przykład można tu wymienić choćby spotkanie „Polska wyprawa naukowa do Peru” z prof. Andrzejem Paulo (2011) czy prelekcję dr. Andrzeja Gałasia „Wybuchy wulkanów – piękno i zagrożenie” (2012).

Na przestrzeni lat w Bibliotece Głównej AGH odbyły się również prelekcje o tematyce historycznej, bibliotekoznawczej, związane z zagadnieniami Internetu i otwartego dostępu, ale także sztuki i kultury. Trochę na przekór stereotypom, że na uczelni technicznej więcej jest panów, zaczęliśmy w okolicach Dnia Kobiet organizować również spotkania kierowane bardziej do żeńskiej części społeczności uczelnianej i pozauczelnianej. Na początek z przytupem zorganizowaliśmy prelekcję modową, w późniejszych latach poruszana była kwestia kosmetyków, kamieni szlachetnych, ale też tak poważne zagadnienia, jak sytuacja kobiet w krajach islamu (wykład dr Marii Stojkow w 2017 roku).

W trakcie naszych spotkań można było dowiedzieć się wielu ciekawostek. Profesor Wojciech Narębski uraczył słuchaczy opowieścią o swojej „znajomości” ze słynnym niedźwiedziem Wojtkiem po tym, jak sam trafił do tej samej kompanii, która przygarnęła czworonoga. Profesor Jowita Guja wyjaśniła zasady komponowania perfum, a także zapewniła

fot. z lewej: Spotkanie dwóch światów – sztuki i przemysłu. Prelekcja Stanley’a Eales’a (2017)

fot. z prawej: W stronę Antarktydy – prelekcja dr. Piotra Chrzastowskiego (2022)

fot. J. Rzepczyński

fot. J. Rzepczyński

fot. J. Rzepczyński

fot. J. Rzepczyński

możliwość powąchania unikatowych zapachów. Nasz kolega Mariusz Wijas zaspokoił ciekawość gości odpowiadając na pytania, co się je w trakcie ultramaratonu i jak się biega po lesie nocą. Profesor Stanisław Komornicki zaprezentował ciekawy zestaw gadżetów z olimpiady w Pekinie, na której był jednym z sędziów w wioślarstwie. Kazimierz Bednarz omówił proces budowania ikony oraz wyjaśnił, skąd wzięło się określenie „pisanie ikon”. Na prelekcji Janusza T. Nowaka w dniu 150. rocznicy urodzin Józefa Piłsudskiego (5 grudnia 2017 roku) pojawiła się nawet delegacja Krakowskiego Szwadronu Ułanów im. Józefa Piłsudskiego z dowódcą, rotmistrzem Henrykiem Bugajskim na czele. Przedostatnią prelekcją udało nam się zorganizować 9 marca 2020 roku, czyli tuż przed lockdownem spowodowanym pandemią COVID-19. Wtedy nikt jeszcze nie spodziewał się takiego obrotu spraw, jaki nastąpił kilka dni później, czyli zawieszenia na wiele miesięcy wszelkich aktywności, które nie byłyby niezbędne. W tym roku, na szczęście, mogliśmy zorganizować kolejne spotkanie. Naszym pierwszym gościem po długiej przerwie był dr Piotr Chrzastowski, który 9 kwietnia 2022 podzielił się wrażeniami, zdjęciami i filmami

ze swojej niezwykłej podróży na Antarktydę z 2017 roku.

Przez ponad dekadę zaprosiliśmy kilkudziesięciu gości, niektórzy odwiedzali nas więcej niż jeden raz. Wśród nich zdecydowana większość była w jakiś sposób związana z Akademią Górniczo-Hutniczą. Przez wiele lat działalności Biblioteki Głównej i współpracy ze środowiskiem uczelnianym przekonaliśmy się, że osób utalentowanych i pasjonatów w naszej społeczności nie brakuje, skupiliśmy się zatem na ich promocji. Wszystkim jesteśmy bardzo wdzięczni za poświęcony nam czas, zwłaszcza że naszymi prelegentami zgodzili się zostać nawet bardzo zapracowani przedstawiciele władz uczelni – prof. Zbigniew Kąkol – ówczesny Prorektor ds. Nauki, który w 2015 roku podzielił się swoimi wspomnieniami z podróży po dziesięciu parkach narodowych USA, oraz prof. Ryszard Tadeusiewicz, były Rektor AGH (prelekcje „Dole i niedole Cybernetyki i Inżynierii Biomedycznej w AGH” w 2015 roku, „Uczelnia i ja” w 2017 roku). Kogo jeszcze przyjdzie nam zaprosić, by zaprezentował swoje doświadczenia głośnym wiedzy i rozrywki widzom? Czas pokaże. Oby jak najprędzej.

fot. z lewej: Parki narodowe zachodniego wybrzeża USA – prelekcja prof. Zbigniewa Kąkola (2015)

fot. z prawej: Piłsudski, Kraków, Niepodległość – prelekcja Janusza T. Nowaka (2017)

fot. z lewej: Od Kanionu Colca po Amazonkę – prelekcja Piotra Chmielińskiego (2012)

fot. z prawej: Olimpiada w Pekinie – prelekcja prof. Stanisława Komornickiego (2011)

fot. J. Rzepczyński

fot. K. Piotrowski